

Till
Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

REMISSYTTRANDE

Mindre aktörer i energilandskapet – förslag med effekt (SOU 2018:76)

Synpunkter från Sveriges Allmännyttas

Allmänt

Sveriges Allmännyttas instämmer i utredningens bedömning att det finns en risk för att kostnadseffektiva åtgärder bland de mindre aktörerna inte genomförs på grund av olika typer av hinder som dessa aktörer stöter på. Ett hinder för energieffektivisering av byggnader är att lönsamheten för en del åtgärder kan vara dålig. Ett annat hinder är nivån på bevarandekrav, som varierar mycket beroende av vilken handläggare som hanterar ärendet hos kommunen.

Sveriges Allmännyttas instämmer också i bedömningen att det finns potential för kostnadseffektiva effektiviseringsåtgärder som dämpar efterfrågan och minskar effektbelastningen hos mindre aktörer.

Utredningens förslag

4.1 Energiskatter och elnätspriser som styrmedel för ökad eleffektivisering och efterfrågefleksibilitet hos mindre aktörer

Sveriges Allmännyttas instämmer i utredningens bedömning att det inte är tillräckligt att enbart genomföra en generell höjning av energiskatten på el för att åstadkomma en effektivare elanvändning eftersom det förekommer flera marknadsmisslyckanden på marknaden som behöver korrigeras.

4.2 Förändringar på elmarknaden för att ge ökade incitament till efterfrågefleksibilitet

Sveriges Allmännyttas delar utredningens uppfattning att kundens förändrade roll som systemnyttolieferantör bör klargöras (energilager, efterfrågefleksibilitet, etc.). Det finns dock utmaningar med efterfrågefleksibilitet och potentialen är inte alltid så stor som ibland framhävs vilket till exempel framgår i Energimarknadsinspektionens rapport från 2016 om "Elkundens möjlighet till flexibel elanvändning".

4.5 Så kan ett särskilt energi-rotavdrag kopplas till systemet med rotavdrag

Sveriges Allmännyttas tillstyrker att ett särskilt energi-rotavdrag kopplas till det nuvarande systemet med rotavdrag. Detta bör utformas så att högre stöd ges till energiåtgärder och lägre stöd till andra åtgärder i förhållande till dagens stödnivå för att inte öka den totala kostnaden.

Sveriges Allmännyttas anser att den viktigaste reformen kring rot-stödet är att bredda stödet till att också omfatta upprustning av hyreshus. Det skulle öka antalet energieffektiviseringsåtgärder och därmed bidra till lägre koldioxidutsläpp, bättre inomhusmiljö och högre resurseffektivitet.

4.6 Förslag till förbättrade energideklarationer

Sveriges Allmännyttas tillstyrker att regelverket kring energideklarationer kompletteras så att en större tydlighet uppnås om vad som avses med kostnadseffektiva åtgärder.

Sveriges Allmännyttas bedömning är att det finns ytterligare förbättringsområden inom energideklarationssystemet som inte lyfts av utredningen.

Sveriges Allmännyttas anser att fastighetsägare ska tillåtas att ha egna anställda certifierade energiexperter att göra energideklarationerna.

Boverket har meddelat att det inte är tillåtet för en fastighetsägare att låta en egen anställd certifierad energiexpert göra energideklarationerna på företaget då de gjort tolkningen att expertens oberoende inte kan garanteras.

Sveriges Allmännyttas bedömning är att egna anställda certifierade energiexperter inte skulle strida mot direktivet om byggnaders energiprestanda. Det skulle det ge bättre kvalitet och fler lönsamma åtgärdsförslag. Dessutom skulle Boverkets databas med energideklarationer fyllas på med ett stort antal energieffektiviseringsåtgärder som sedan kan spridas till hela branschen.

Sveriges Allmännyttas anser att oberoendet hos experter bör definieras likartat för energideklarationer som i förordning (2014:347) för energikartläggning i stora företag. Flera andra länder anammar detta synsätt kring oberoende, exempelvis Finland, Estland, Österrike, Tyskland, Nederländerna m fl.

4.8 Energisparstöd för ägare av flerbostadshus och skollokal, förslag enligt utredningen om energisparlån

Sveriges Allmännyttas delar inte utredningens bedömning att det finns risk för översubvention av åtgärder samt att det inte sätts någon prispress över tid och att energisparstöd därför inte bör införas.

Sveriges Allmännyttas anser att ett statligt stöd kring energieffektiviseringsåtgärder skulle bidra till ett stort antal åtgärder som inte hade genomförts utan stöd. Stödet skulle även fungera som ett informativt styrmedel likt stödet kring solceller som bidragit till att fler intresserat sig för och ökat kunskapen om solcellsinvesteringar.

Sveriges Allmännyttas anser att utredningen SOU2017:99 om effektivare energianvändning har ett bra förslag om utformning av energisparstöd. Sveriges Allmännyttas är positiv till att energisparstödet utformas med progressivt ökande stödnivåer i relation till den energieffektivisering som uppnås vilket föreslås i utredningen. Enligt vår bedömning bidrar denna utformning till att fler energieffektiviseringskalkyler blir lönsamma.

Sveriges Allmännyttas anser att det behövs en annan verifieringsmekanism än energideklaration för ett energisparstöd. Det nuvarande systemet där energideklarationen används som verifiering av energisparstöd skapar stor osäkerhet kring hur stort stödet kan bli eftersom man inte kan tillgodogöra sig stödet förrän efter 1–2 år efter utförd installation. Att genomföra energideklarationer kräver anlitan av externa konsulter vilket medför extra kostnader för fastighetsägaren vilket kan hämma användandet av energisparstöd.

Sveriges Allmännyttas föreslår att energisparstödet i stället ska verifieras med hjälp av en slutbesiktning av utförda åtgärder. För att detta ska ske på ett rättssäkert sätt bör en certifierad besiktningsman genomföra besiktningen och upprätta ett besiktningsprotokoll. Detta förfaringssätt är redan praxis vid energieffektiviseringsåtgärder vilket gör att man undviker dubbelarbete. En förenklad modell av den branschstandard som används för energiberäkning vid nyproduktion bör kunna utgöra en god utgångspunkt för en sådan verifiering.

5 Marknadsbaserade styrmedel för minskad effektbelastning – förslag om kvotpliktssystem

Sveriges Allmännyttas avstyrker förslaget om att införa ett kvotpliktssystem.

Sveriges Allmännyttas bedömning är att ett system med kvotplikt innebär omfattande administrativa kostnader vilket gör att kostnaderna för energiåtgärderna ökar.

Då den som är kvotpliktig inte är densamma som den som har rådighet över elanvändningen och tar beslut om vilka åtgärder som genomförs finns en uppenbar risk för suboptimering.

Sveriges Allmännyttas befarar att slutförbrukare som redan genomfört flera energieffektiviseringsåtgärder får vara med och finansiera åtgärder hos de slutförbrukare som ännu inte genomfört åtgärder.

Sveriges Allmännyttas anser att ett energisparstöd för ägare av flerbostadshus och skollokalerna är det styrmedel som skulle ha störst påverkan för minskad effektbelastning.

Stockholm den 25 oktober 2019

Anders Nordstrand

VD Sveriges Allmännyttas